

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Hermes Theologicvs, Id est Synopsis totius Theologiæ, perspicuè, doctè, subtiliter, ac breviter discussa

Et In octo Partes ... distincta ...

De Deo Vno, & Trino

Vindalium, 1646

Sect. II. De perfectione, & bonitate Dei.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38742

SECTION II.

De Perfectione & Bonitate Dei.

CONCLUSIO I.

DEus non est tantum perfectus, sed etiam summè perfectus.) Prior pars probatur: nam perfectum illud dicitur cui nihil deest ad suum complementum naturale. At Deus eadem necessitate qua est ens à se, habet omnem perfectionem sibi connaturaliter debitam, neque ea vi alicuius agentis extrinseci priuari potest, siue ex toto, siue ex parte.

Vbi aduerte quòd etsi creaturæ dici possint perfectæ, quatenus habent perfectiones ad suum statum connaturalem requisitas, siue eæ ad entitatem spectent, siue ad operationem, siue ad assecutionem finis; Deus tamen in eo genere multò est perfectior, cum prædicta habeat longè nobiliori modo quàm creaturæ, ut notat S. Doct. 1. p. q. 6. art. 3. In primis enim Deus essentialiter, & à se est ens actuale, creaturæ verò sunt de-

pendenter ab agente extrinseco; essentia Dei per seipsam operatur, res autem creatæ per varias potentias & accidentia: Deus tandem per seipsum beatus est, alia verò beatitudinis obiectum extra se habent.

Secunda pars ostenditur, quia illud dicitur summè perfectum, cui absolute nulla deest perfectio: at Deo absolute nulla deest perfectio, cum enim ipse sit fons rerum omnium existentium; nihilque sit possibile nisi per ordinem ad potentiam illius, necesse est ut omnem omnino perfectionem aliquo modo in se præhabeat.

Confirmatur, nam Deus est id quod nihil maius, aut perfectius excogitari potest: quare non tantum debet habere omnem perfectionem sibi debitam, sicut pleræque res habent, iuxta statum suum; sed etiam omnis perfectio, in tota latitudine entis, concipi debet ut illi debita, eique necessariò, & essentialiter competens: aliàs posset aliquid cogitari melius, & perfectius Deo, quod repugnat. Vnde Dion. cap. 5. de diuinis nominibus, ait Deum non modo esse existentem, sed simpliciter, & incircumscriptè totum in seipso esse vniformiter accipere.

CONCLUSIO II. Aliquæ perfectiones sunt in Deo formaliter, aliæ eminenter duntaxat.) Ut hoc intelligas nota perfectiones esse duplicis generis, aliæ enim dicuntur simpliciter simplices, aliæ simplices secundum quid; perfectio simpliciter simplex dicitur illa, quæ in quolibet ente, ut ens est, melior est ipsa quam non ipsa. Simplex verò secundum quid, quæ non ita se habet; quo posito.

Dico primò, perfectiones prioris generis esse formaliter in Deo, qua parte in suo conceptu formali dicunt perfectionem: sic enim Deus dicitur formaliter viuens, intelligens, sapiens, &c. Imò Deus non tantum identicè, sed etiam essentialiter est vita, intelligentia, & sapientia ex supradictis, quia tamen istæ perfectiones in creatis dicunt imperfectionem, cum sint finitæ, & in genere accidentis, hoc modo non possunt esse in Deo formaliter sed tantum eminenter, iuxta iam dicenda.

Dico secundò, perfectiones posterioris generis esse tantum eminenter in Deo: cum enim dicant imperfectionem, non potest spectare ad consummatam Dei perfectionem, quòd eas formaliter contineat: sufficit ergo quod illas contineat
eminenter,

eminenter, eo videlicet sensu, ut possit Deus sua virtute perfectiones illas producere in creaturis, & per seipsum efficere, quicquid illæ præstant in genere causæ efficientis.

Ex iis autem colligi potest 1. creaturas esse Deo similes secundum similitudinem quandam analogicam, eò quòd illarum perfectiones sunt in Deo longè nobiliori modo quam in ipsis: quamuis admittendum non sit, quod Deus sit similis creaturæ, ut notat S. Thomas q. citata art. 3. ad 4. & multò minus quòd Deus sit aliqua res creata, aut quòd res aliqua creata sit Deus.

Collige 2. Nomina communia Deo & creaturis non dici de illis uniuocè, neque etiam æquiocè, sed analogicè; quatenus perfectiones iis significatæ, sunt quidem in creaturis, non æqualiter ac in Deo, sed modo inferiori, & cum ordine ad illum; qua de re vide S. Thomã 1. p. q. 13. art. 3.

CONCLUSIO III. Deus est summè bonus) Probatur: nam tripliciter aliquid potest dici bonū. 1. quatenus bene seu consentaneè ad rectam rationem operatur. 2. quatenus est conueniens vel sibi vel etiã alteri, & ab eo appetibile. 3. quatenus bonū idem est ac perfectū. At
de Deo. C

Deus his omnibus modis est summe bonus, cum ipse sit rectus & sanctus in omnibus operibus suis, habeat statum sibi maxime conuenientem, & a creaturis omnibus, tanquam summum earum bonum, pro cuiusq; modulo appetatur; perfectionesque omnes possibiles essentialiter possideat.

Dices, summum bonum debere excludere omne malum, ergo, &c. Respondeo, summum bonum debere excludere omne malum, a subiecto in quo est, non autem ab aliis, quorum respectu se habet extrinsecè.

Quo loco aduerte 1. esse bonum per essentiam esse proprium solius Dei, ut notat 5. Doctor art. 3 & satis intelligi potest ex dictis concl. 1. quæ enim ibi de perfectione Dei allata sunt, ad illius bonitatem æquè pertinent, cum bonum & perfectum idem sint.

Aduerte 2. ex art. 4. quod etsi Deus communicet bonitatem suam creaturis in genere causæ efficientis, exemplaris, & finalis; res tamen quælibet dicitur bona formaliter, à bonitate sibi inhærente, quæ non est ipsa bonitas diuina, sed quædam exigua illius similitudo, & participatio.

Neque refert quod Deus dicatur bonum omnis boni, non enim sensus est, quod creaturæ sint tantum bonæ ex-

trinsecè, idque à bonitate diuina, habent enim propriam & internam bonitatem; aut quòd bonitas diuina singulis rebus inhæreat, siquidem Deus in nullius rei compositionem venire potest, ex supradictis: Deus ergo dicitur bonum omnis boni, quia causat omnem bonitatē creaturarum modis prædictis. Hinc intelligis præclarum illud Augustini 8. de Trinit. 3. Bonum hoc, & bonum illud, tolle hoc, & illud, & vide ipsum bonum si potes, ita Deum videbis, non alio bono bonum, sed bonum omnis boni.

SECTIO III.

De simplicitate Dei.

CONCLUSIO I.

DEus non est corporeus nec cõpositus ex materia & forma.) Prima pars est de fide contra Audianos, seu Antropomorphitas, probaturque primò ex Scriptura, quæ docet simpliciter Deum esse spiritum, & indiuisibilem, lucemque habitare inaccessibilem, ex quibus Patres colligunt, Deum esse formaliter